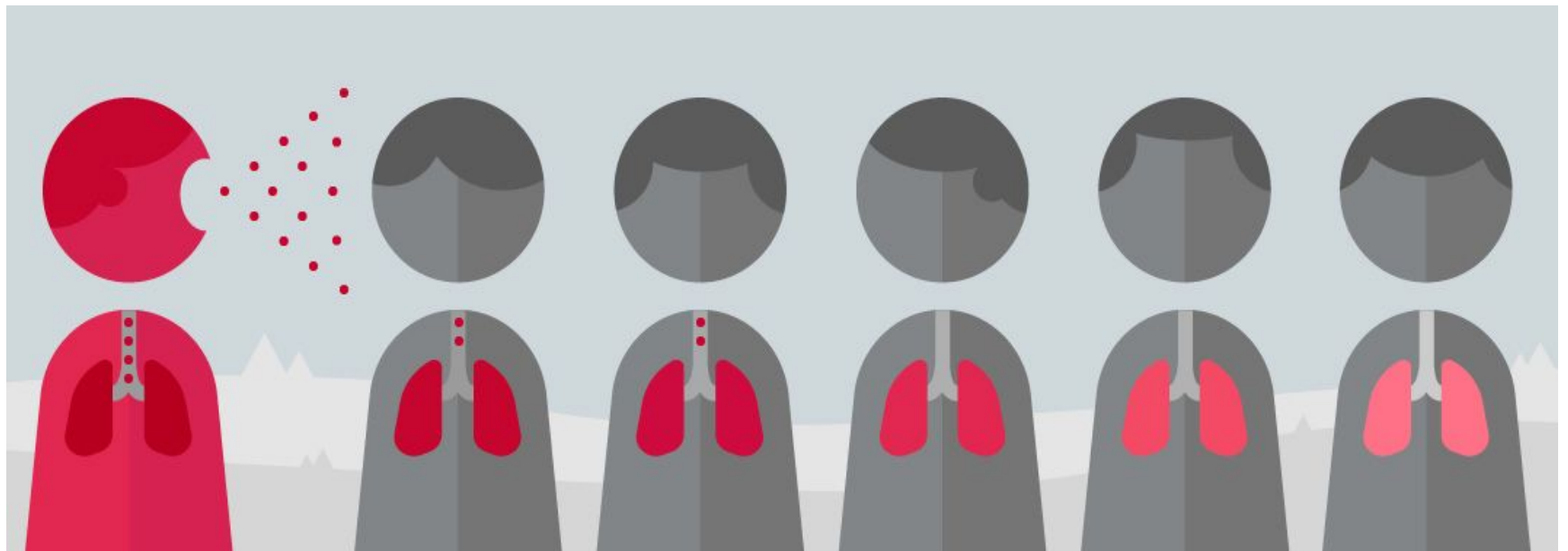

24 березня – Всесвітній день туберкульозу

- ТБ - це інфекційне захворювання, яке передається при вдиханні бактерій, які видихає інфікована людина (повітряно-крапельним шляхом).
- Збудник ТБ - *Mycobacterium tuberculosis*.
- ТБ інфікована третина всього населення світу, але занедужує лише кожен десятий з них.

**Чи знаєте ви, що туберкульоз
є однією з 10 основних причин
смерті в усьому світі?**

FACTS ABOUT TB

10.4 MILLION
NEW CASES

EACH YEAR

1.8 MILL
DEATHS

EACH DAY

26,000
NEW CASES

4,900
DEATHS

403
MISSED

Основні факти

- Туберкульоз є однією з провідних причин смерті людей з ВІЛ: у 2015 році туберкульозом було викликано 35% випадків смертей серед ВІЛ-інфікованих людей.
- За оцінками, в 2015 році у 480 000 людей в світі розвинувся туберкульоз із множинною лікарською стійкістю (МЛС-ТБ).

За оцінками
ВООЗ, в 2015
році

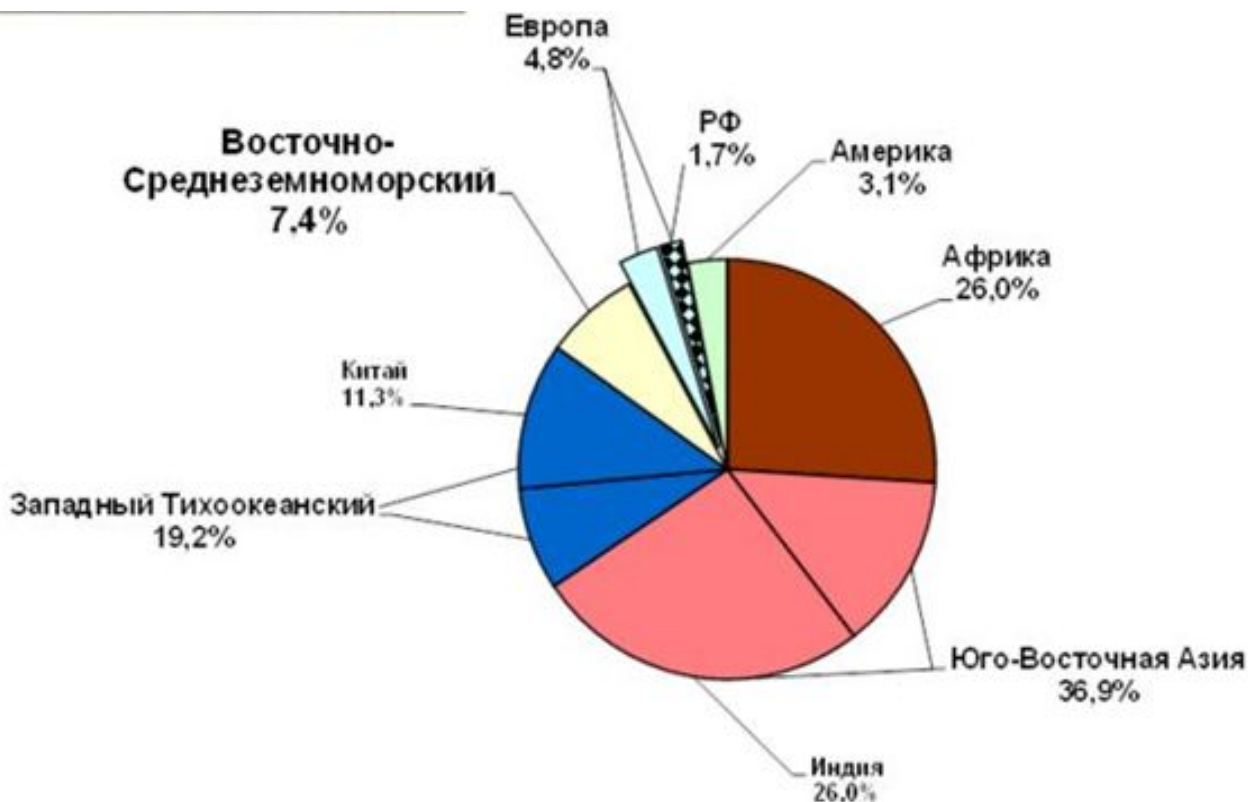
1 мільйон дітей
захворіли на
туберкульоз,

170 000 дітей
померли від
нього (не
враховуючи
дітей з ВІЛ).

Глобальне поширення туберкульозу

У 2015 році найбільша кількість нових випадків захворювання сталася в Азії - 61%. Африка - 26% нових випадків.

Досягнення та завдання

- За оцінками, за період з 2000 по 2015 рік завдяки діагностиці та лікуванню туберкульозу було врятовано 49 мільйонів людських життів.
- Одне з завдань охорони здоров'я в рамках нещодавно прийнятих Цілей в галузі сталого розвитку полягає в тому, щоб до 2030 року покінчити з епідемією туберкульозу.

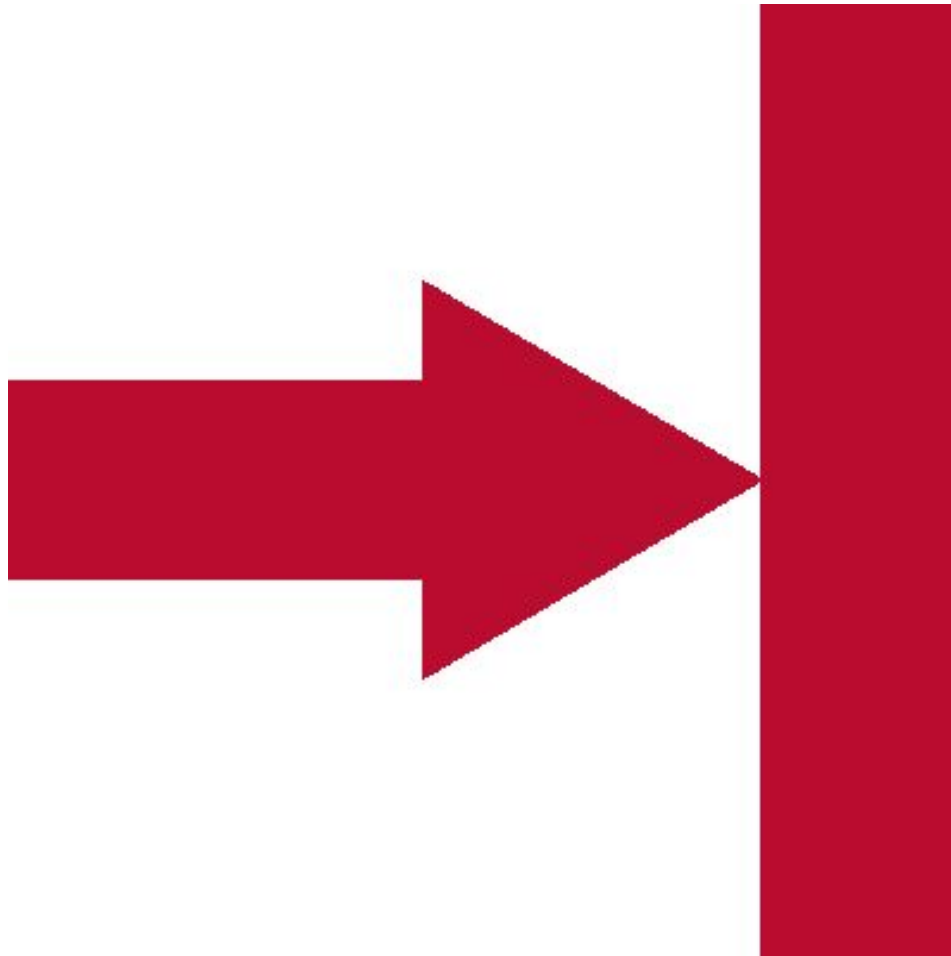
Кількість нових випадків туберкульозу в ЄС і Європейської економічної зони з 2002 року щорічно знижувалися на 5%, однак, досягнення поставленої мети ліквідувати ТБ в ЄС потребує щорічного зниження, щонайменше, на 10%.

**Тема Всесвітнього дня
туберкульозу 2017:**

**UNITE TO
END
TB**

Приєднуйтеся до кампанії
сьогодні!

Кожен 6-й хворий на ТБ в Україні має супутню ВІЛ-інфекцію

«Кожен третій з людей з поєднаною інфекцією ТБ / ВІЛ, не знає про свій статус, що різко знижує їх шанси бути вилікуваними».

(директор Регіонального бюро ВООЗ для Європи д-р Жужанна Якаб)

Захворюваність на ТБ у 2016 році

- у 2016 р. захворюваність на ТБ, що включає нові випадки та рецидиви, серед усього населення України становила 67,6 на 100 тис. населення (2015 р. – 70,5).
- Найвищий рівень смертності від ТБ у 2015 р. - у Луганській (18,1 на 100 тис.) та Херсонській (18,6) областях, найнижчий - у Києві (5,8) та в Тернопільській області (6,9).

Розподіл хворих з вперше встановленим діагнозом у 2014 р.

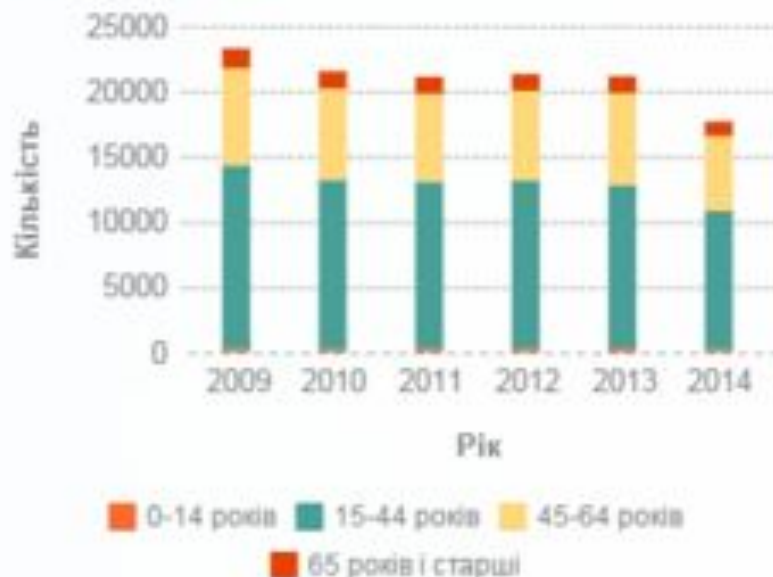
Загальна кількість хворих на туберкульоз за статтю

Розподіл хворих з вперше встановленим діагнозом у 2014 р.

ЧОЛОВІКИ

ЖІНКИ

Захворюваність на ТБ в Україні: випадків менше, але він стійкіший

- Серед усього населення України захворюваність (нові випадки та рецидиви) у 2016 році - **67,6 випадків на 100 тисяч населення.**
- У 2015 році цей показник був 70,5.

Туберкульоз виліковний

- В Україні туберкульоз можна ефективно та безкоштовно вилікувати. Ми закликаємо вас регулярно проходити профілактичні огляди та вчасно робити щеплення дітям.
- Ранній початок лікування при туберкульозі – запорука успішного одужання.

*Сьогодні в Україні туберкульоз виліковний,
при цьому лікування
протитуберкульозними препаратами
абсолютно безкоштовне. Раннє виявлення
та дотримання правильного лікування –
запорука успішного одужання*

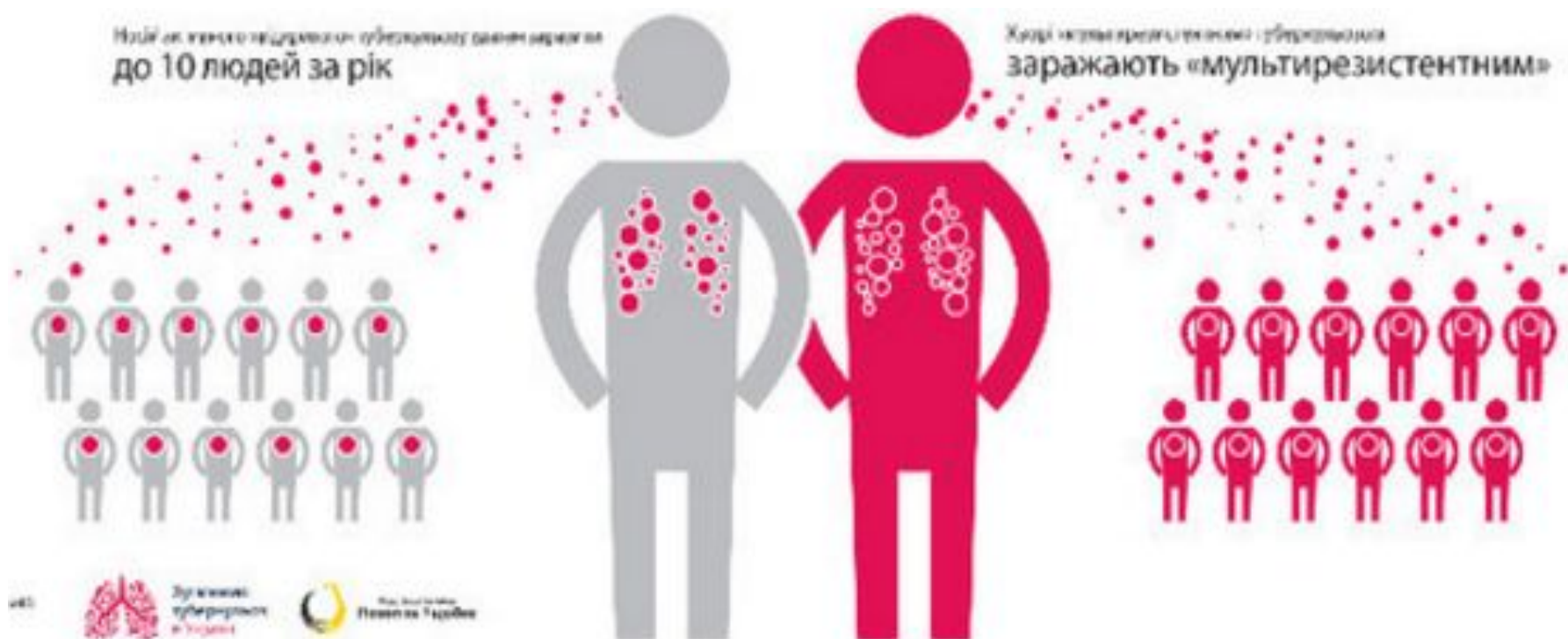
Начальник відділу нагляду та лікування
туберкульозу Центру громадського здоров'я
МОЗ Яна Терлеєва

Тенденції епідпроцесу

- у 2016-му році захворіли близько **29 тисяч українців**. Це на 4,3% менше, ніж у минулому році.
- За даними ВООЗ щороку захворюваність в Україні в середньому **знижується на 3,3%**.
- **Найвищі показники захворюваності** у Одеській, Херсонській, Київській областях, **найнижчі** – Харківська, Чернівецька та Києві.

Люди с «стандартным» туберкулезом в среднем заражают
до 10 людей за рік

Люди с «резистентным» туберкулезом
заражают «мультирезистентным»

Зі 102 осіб, які щоденно
захворюють на туберкульоз, 15
мають мультирезистентну форму
хвороби

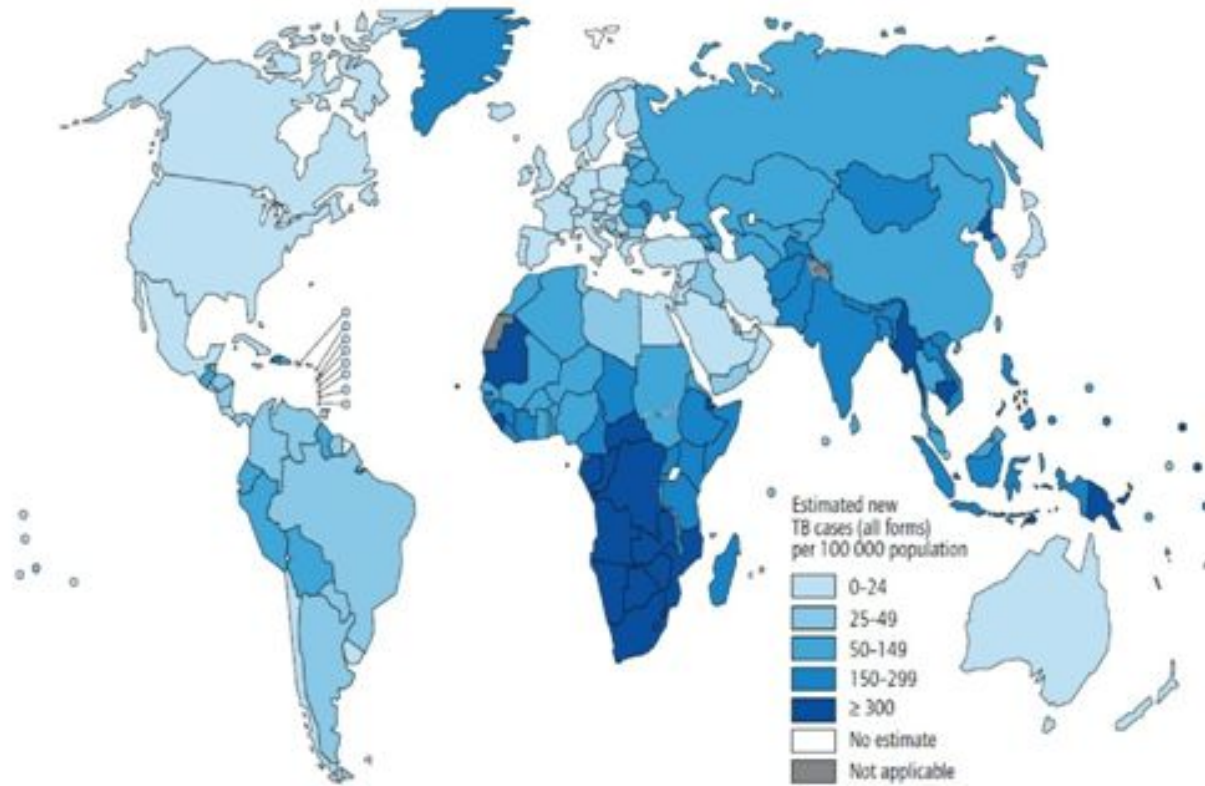
Так зваляється «мультирезистентний» туберкульоз.

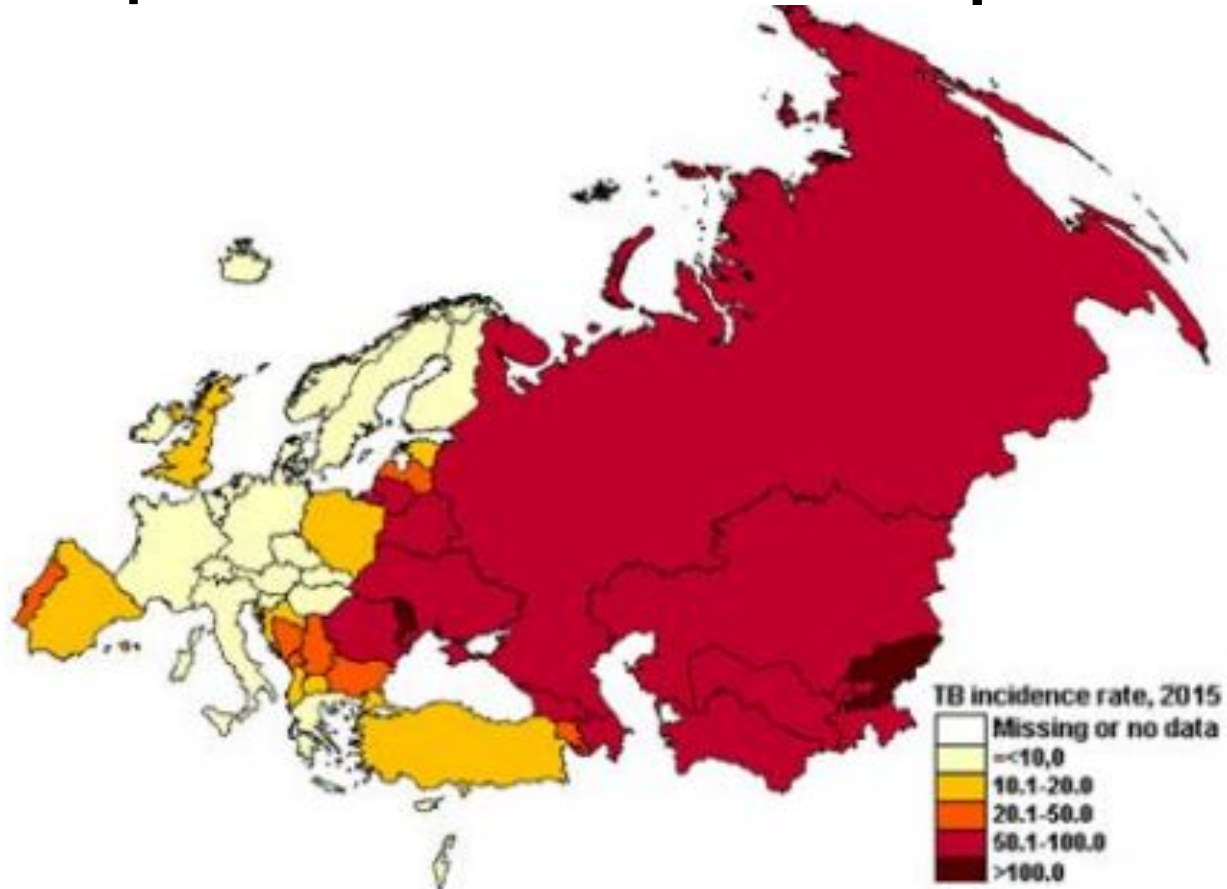
Глобальне поширення туберкульозу

- Туберкульоз присутній скрізь у світі. У 2015 році найбільша кількість нових випадків захворювання на туберкульоз сталося в Азії - 61% нових випадків. Далі – Африка - 26% нових випадків.
- У 2015 році 87% нових випадків захворювання на туберкульоз відбулося в 30 країнах з важким тягарем туберкульозу. На частку шести країн - Індії, Індонезії Китаю, Нігерії, Пакистану і Південної Африки - довелося 60% нових випадків захворювання на туберкульоз. Поліпшення глобальної ситуації залежить від просування вперед у справі профілактики та лікування захворювання в цих країнах.

Глобальне поширення туберкульозу

Оціночна захворюваність ТБ на 100 тис. населення в Європейському регіоні ВООЗ, 2015 р.

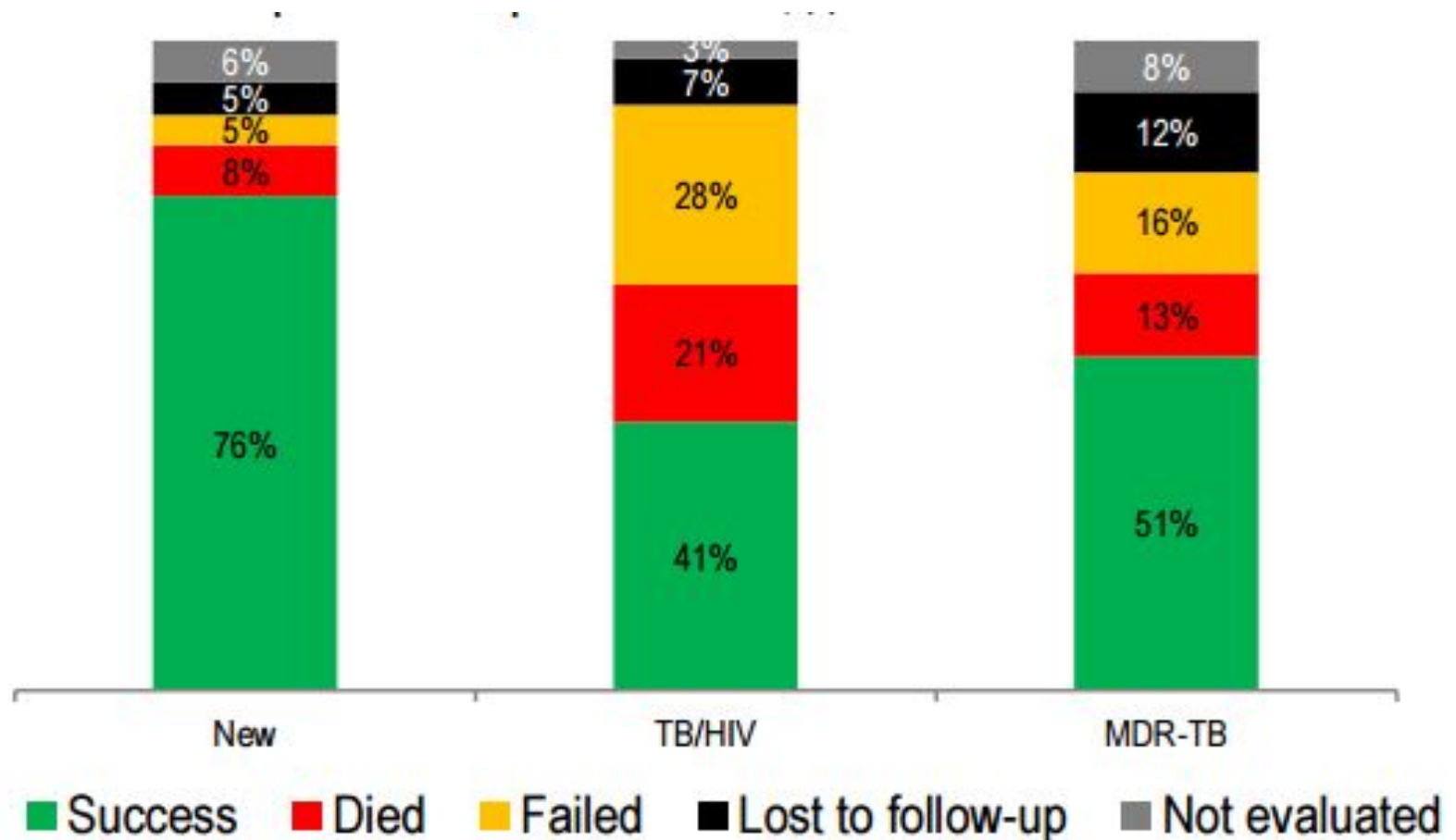
Європейський регіон ВООЗ

- Акцент на людей, які живуть з туберкульозом (ТБ) і коінфекцією ВІЛ - групи, яка часто піддається стигматизації та маргіналізації.
- Ця тема підтримує глобальні пропагандистські зусилля, спрямовані на ліквідацію «ТБ», шляхом боротьби зі стигмою, дискримінацією, маргіналізацією і подоланням перешкод для доступу до медичної допомоги.

Проблеми боротьби з ТБ у Європейському регіоні

- Висока захворюваність на туберкульоз із множинною лікарською стійкістю (МЛС-ТБ), в основному в країнах колишнього СРСР
- Швидке зростання епідемії ВІЛ в східних країнах і Центральній Азії і, як наслідок, різке збільшення числа випадків ТБ, пов'язаного з ВІЛ
- Необхідність реформування сектора охорони здоров'я з метою включення більш широкої участі первинної медико-санітарної допомоги в боротьбі з туберкульозом
- Все ще обмежені політичні і фінансові зобов'язання по боротьбі з туберкульозом
- Відсутність інформаційно-пропагандистської діяльності, комунікації та соціальної мобілізації.

Результати лікування нових випадків ТБ, поєднаної інфекції ТБ і ВІЛ та МЛС-ТБ в Європейському регіоні ВООЗ за 2015 р

План дій по боротьбі з ТБ для Європейського регіону ВООЗ на 2016-2020 рр.

До 2020 р повинні бути виконані наступні
цільові показники:

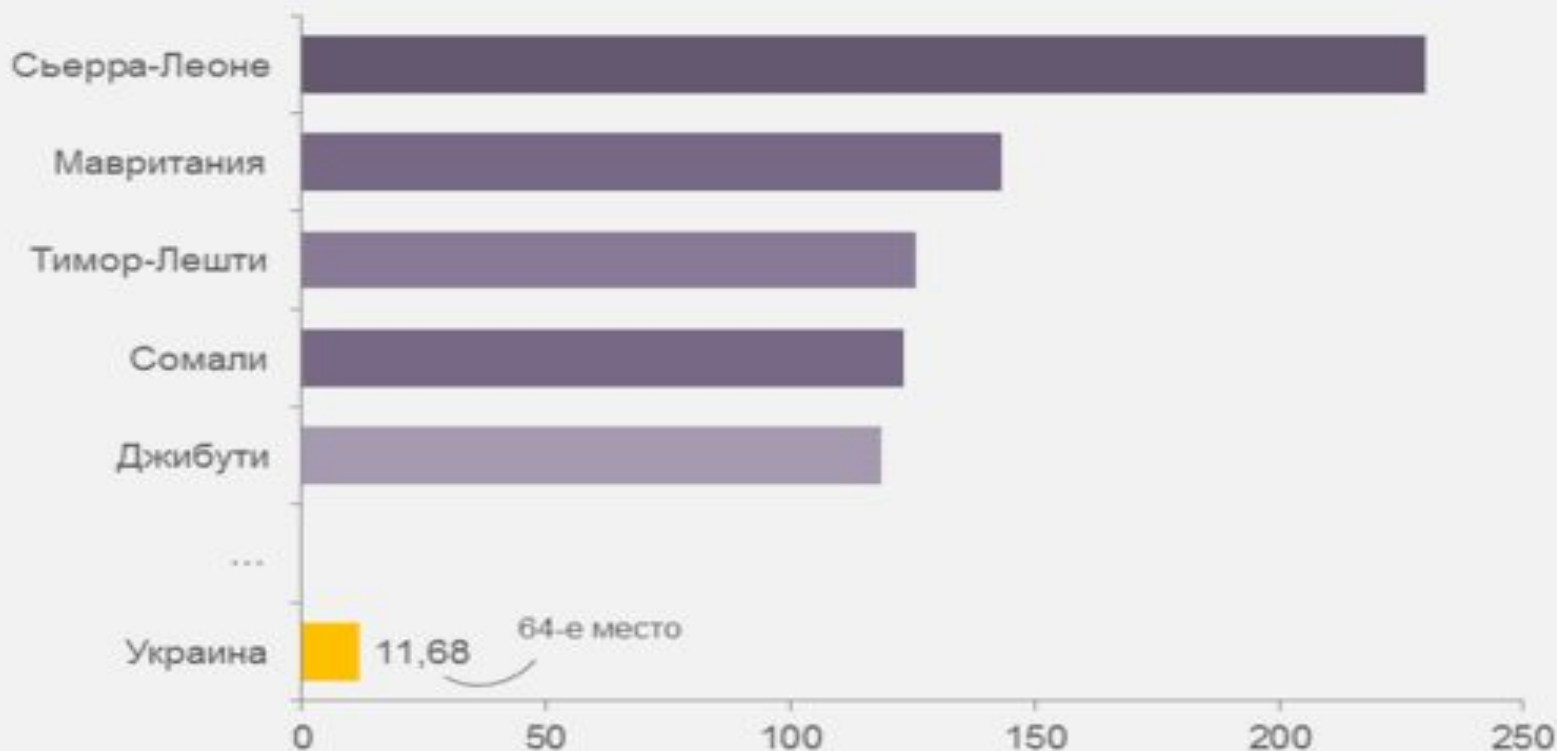
- зниження смертності від ТБ на 35%
- зниження числа нових випадків ТБ на 25%
- забезпечення успішності лікування хворих МЛС-ТБ на рівні 75%.

- В'язні в Регіоні мають більш високий ризик розвитку активного туберкульозу (включаючи туберкульоз із множинною лікарською стійкістю), ніж населення в цілому, особливо в колишньому СРСР. Слабкі методи боротьби з інфекцією, затримки в діагностиці, неадекватне лікування, висока поширеність ВІЛ, перенаселеність і погане харчування - все це сприяє цьому ризику.
- Країни, що зіштовхуються з високим тягарем ТБ, повинні збільшити свої національні витрати на раціональні стратегії для боротьби з цим захворюванням і супутніми йому соціальними умовами..

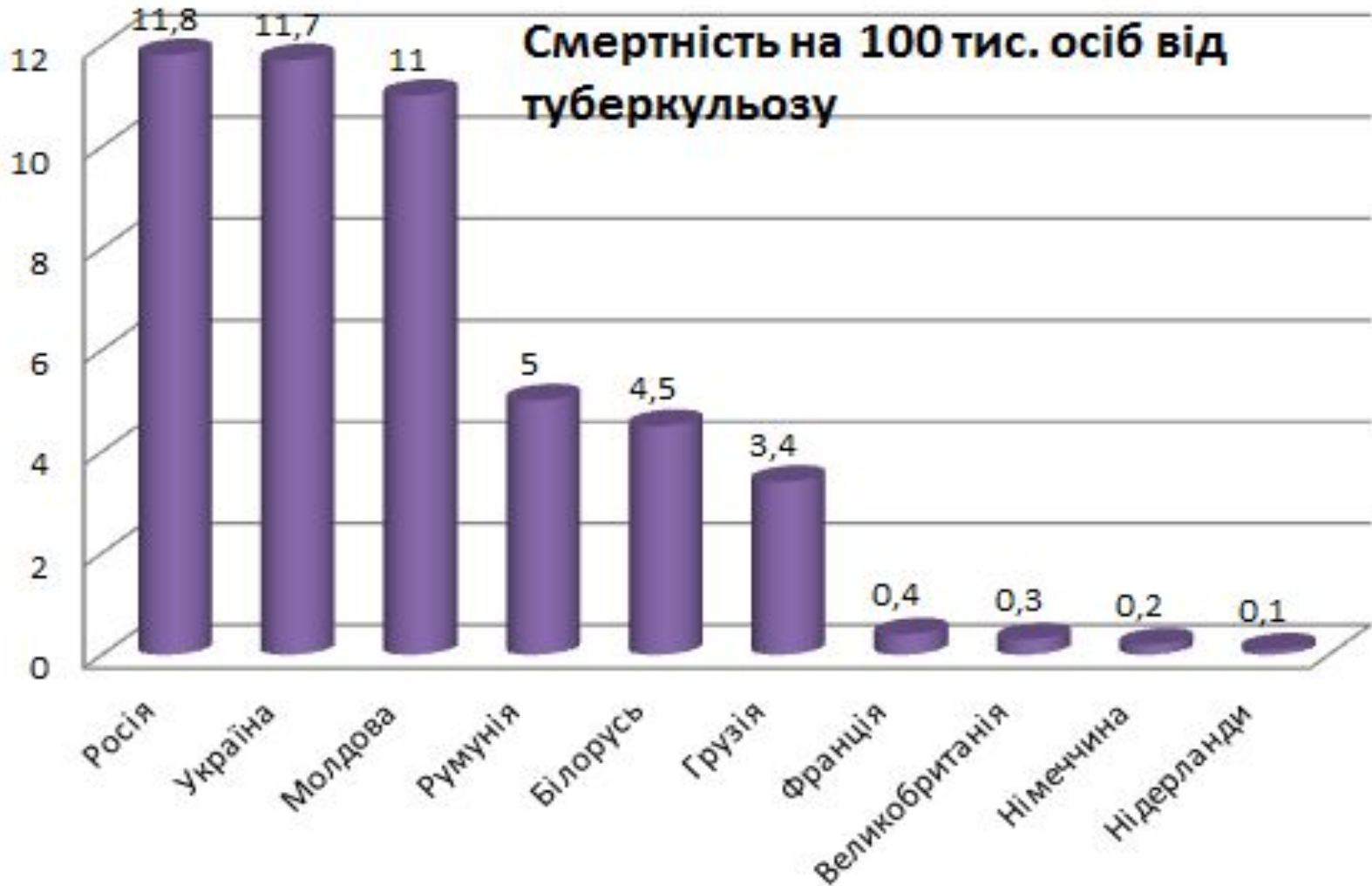
За показником смертності від туберкульозу – Україна на 63-у місці в світі

У більшості наших західних сусідів показники кращі в десятки разів. З європейських країн подібні проблеми

Стандартизований коефіцієнт смертності (на 100 000 человек), 2014 год

Антирейтинг смертності від Тб у Європі очолюють РФ та Україна

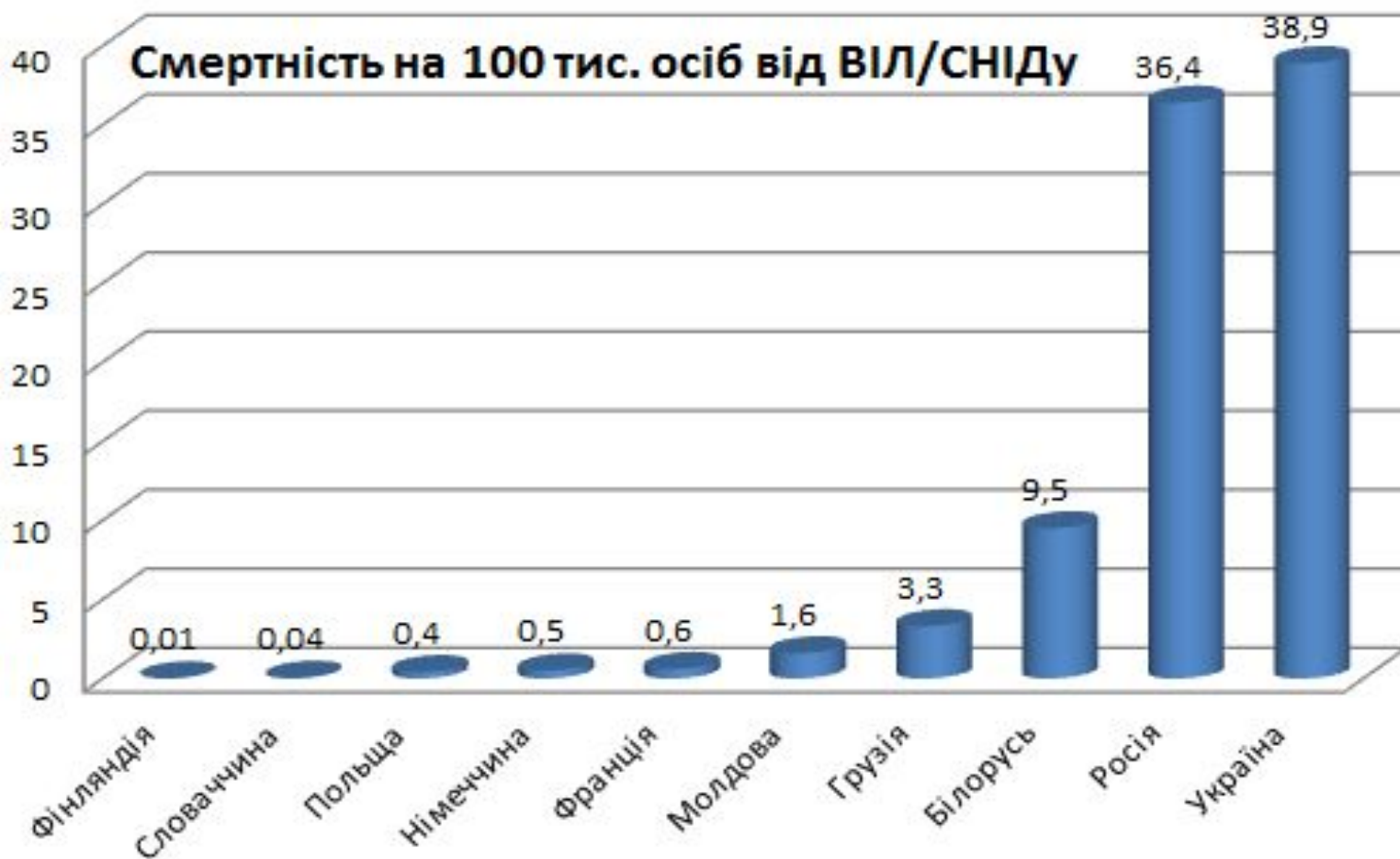

25% населення не знають, що вони хворі!

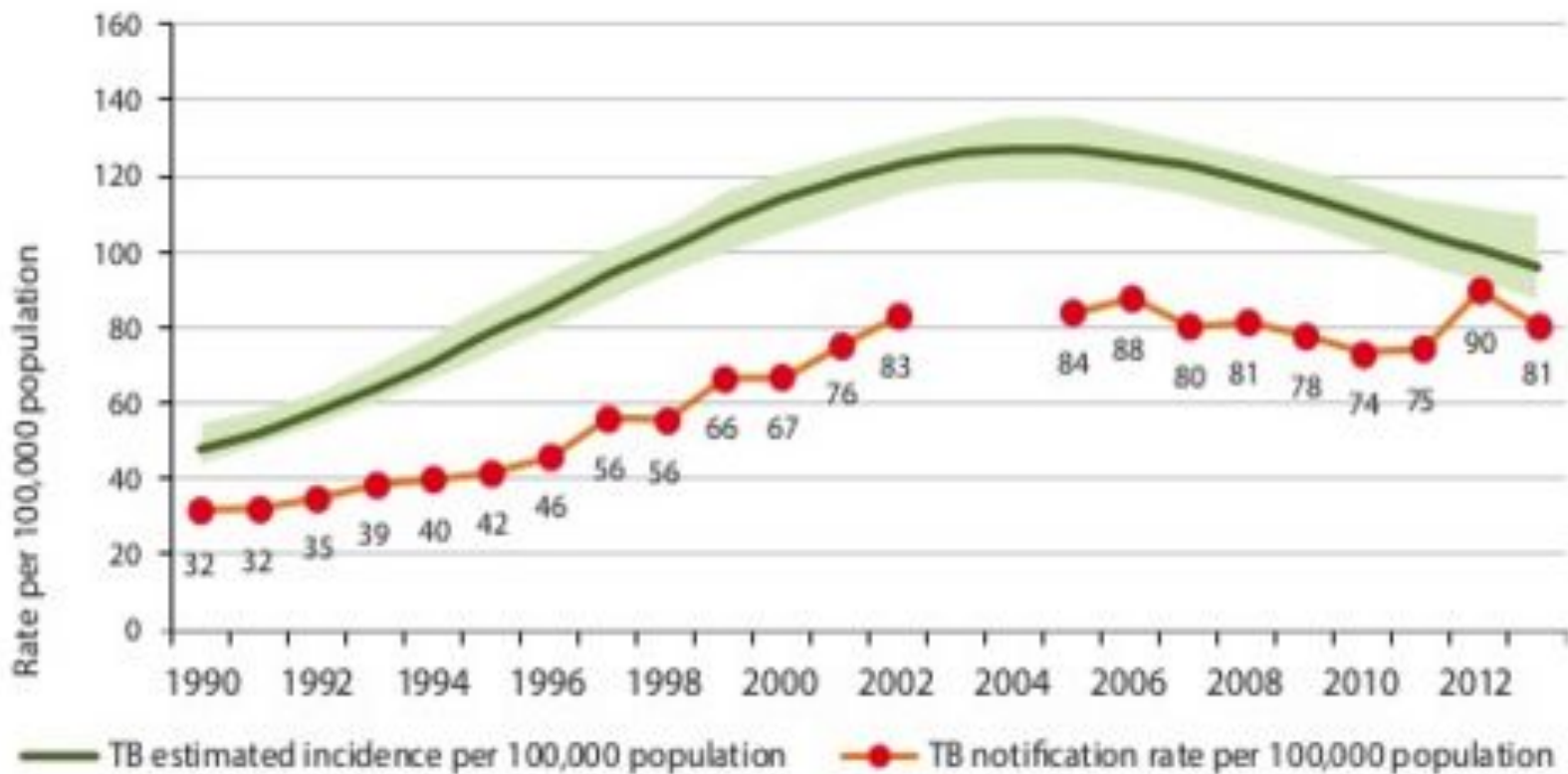
- Україна входить до п'ятірки країн світу з найвищим тягарем мультирезистентного туберкульозу.
- У 2016-му році зареєстровано 8709 таких випадків. Цю ситуацію слід сприймати як кризу в галузі охорони здоров'я

За кількістю смертей від ВІЛ / СНІДу на 100 тис. осіб Україна - перша в Європі, Росія - друга.

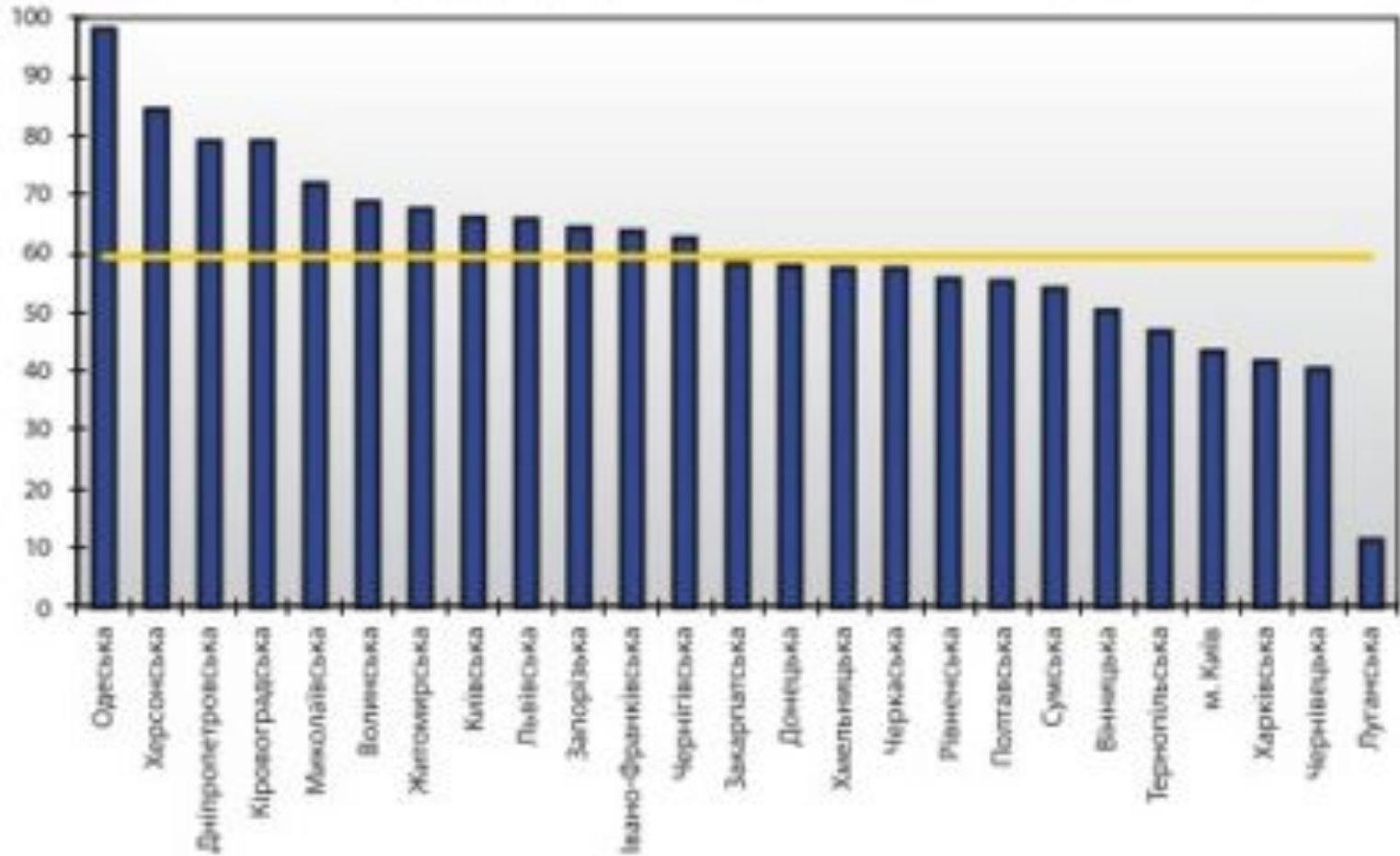

Розрахункові показники захворюваності на ТБ та реєстрація випадків (нових та рецидивів) в Україні

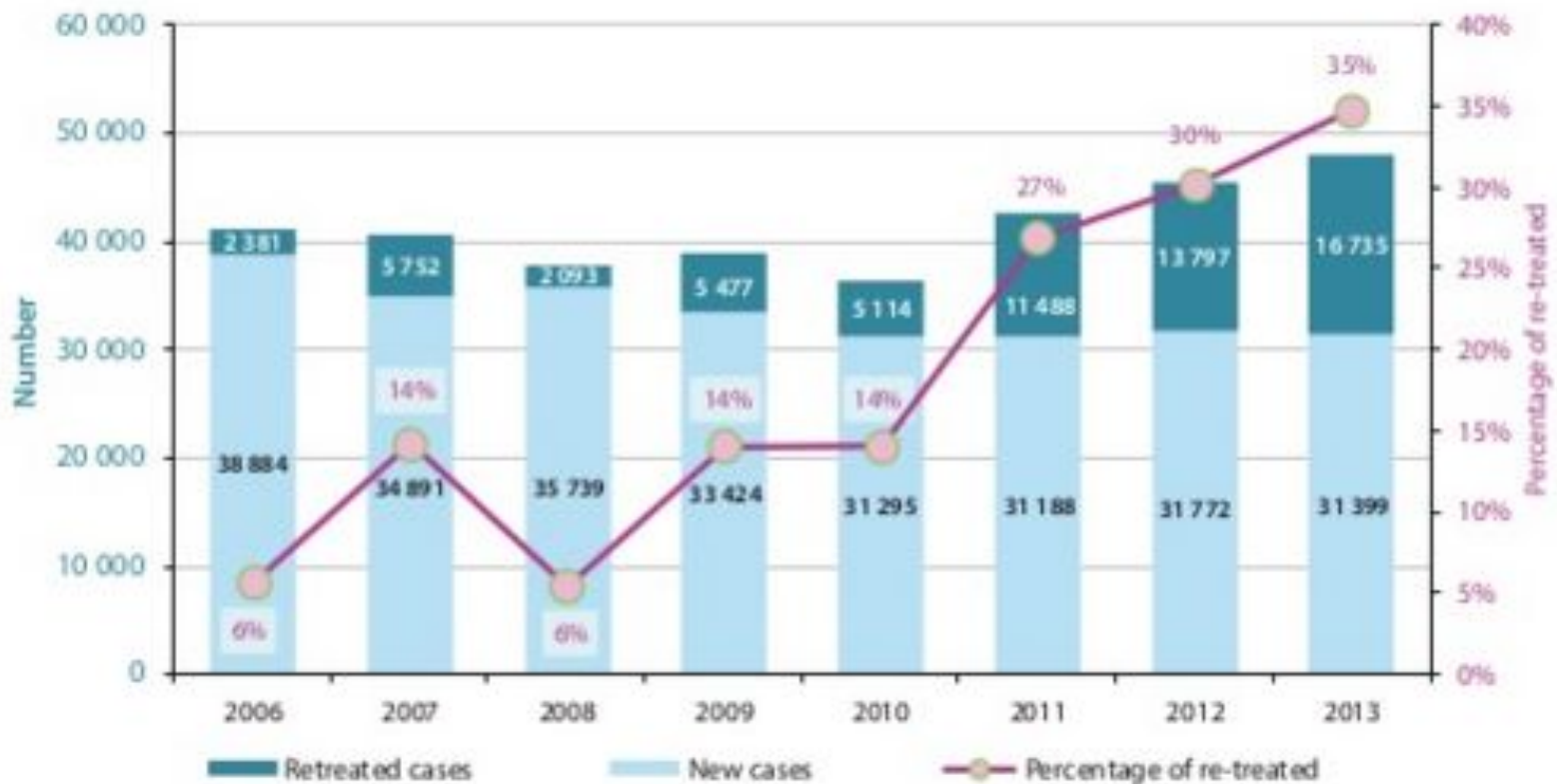

Data source: Global TB database

Захворюваність на активний ТБ 2014р.

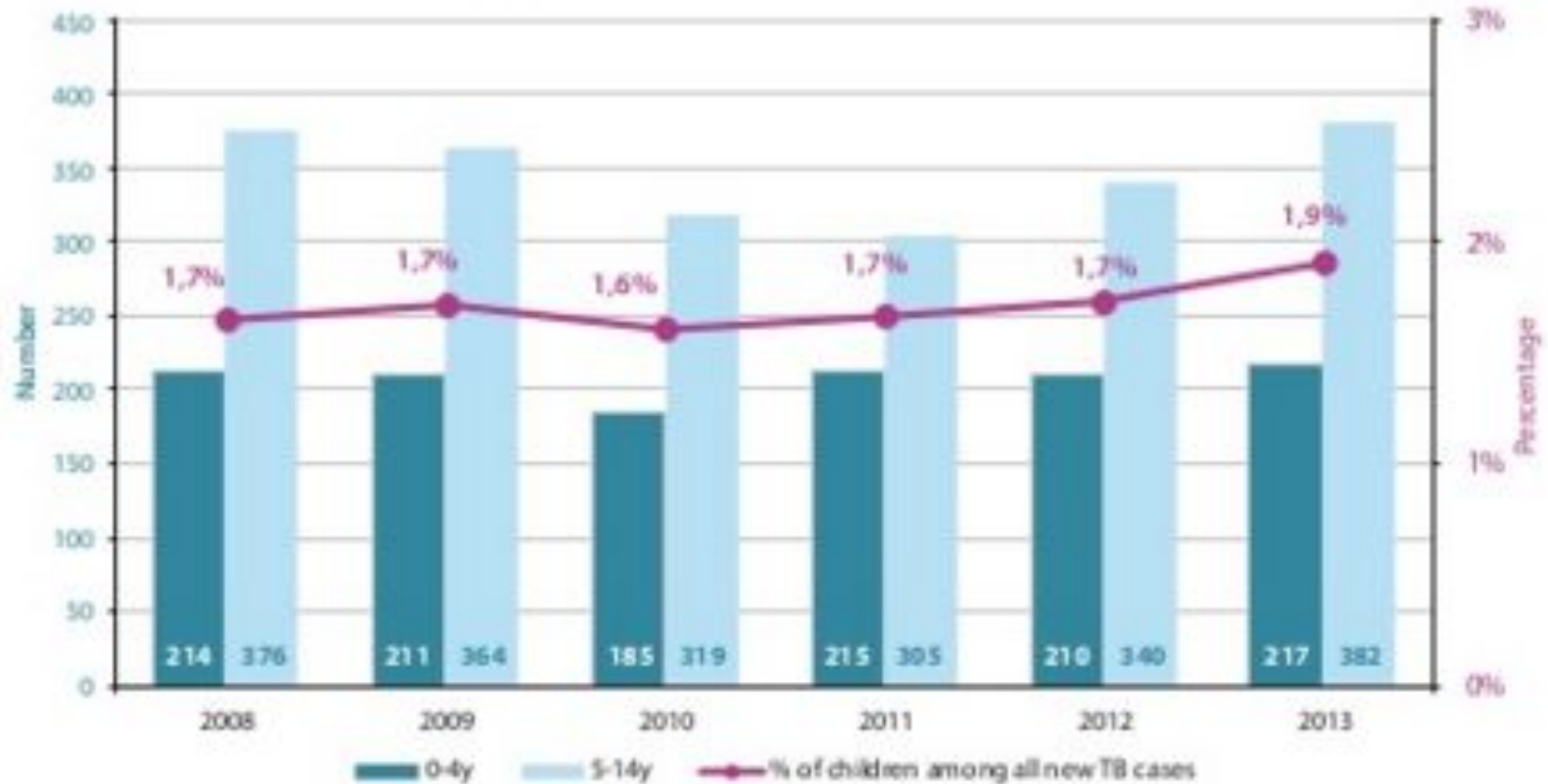

Кількість нових та повторних випадків Тб, частка раніше пролікованих випадків 2003 – 2013 рр.

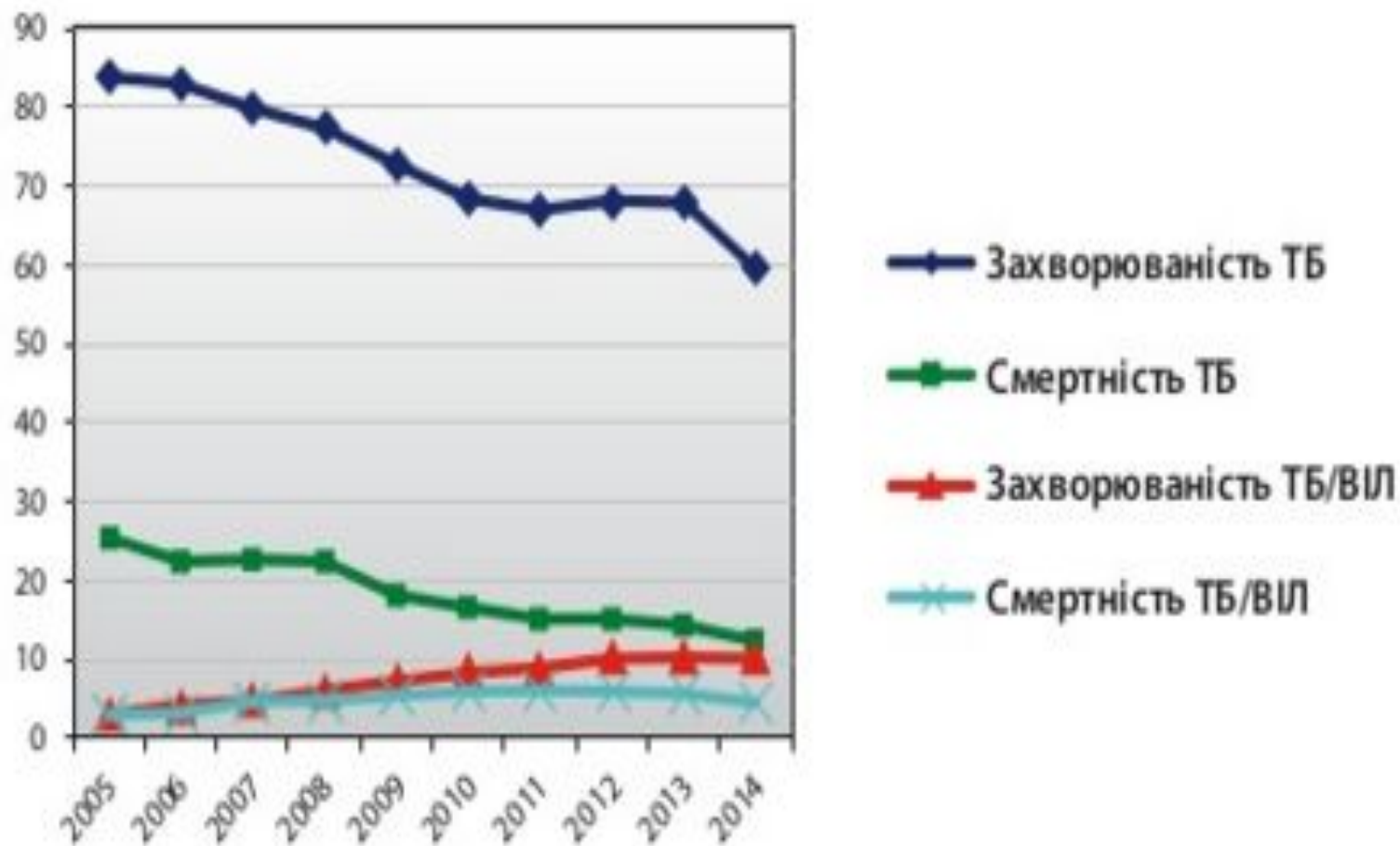
Data source: Global TB database

Динаміка реєстрації випадків ТБ у дітей

Data source: Global TB database

Захворюваність та смертність від ТБ у поєднанні зі СНІД

Соціальна структура вперше виявлених за 2014 р.хворих на ТБ

70% становлять представники соціально незахищених верств населення:

- 58,3% - безробітні особи працездатного віку,
- 12,5% - пенсіонери,
- 2,4% - особи без постійного місця проживання,
- 1,0 – особи, які повернулися з місць позбавлення волі

Серед вперше зареєстрованих хворих на ТБ I – III категорії обліку:

- 12,1% - хворі, які зловживають алкоголем,
- 7% - споживачі ін'єкційних наркотиків.

- Минулого року завдяки міжнародним закупівлям вдалося **закупити на 22% більше перепаратів для лікування туберкульозу**, що у свою чергу дало забезпечити ліками більшу кількість хворих.
- *"Завдяки зусиллям пацієнтської спільноти і активістів, в минулому році ми домоглися збільшення фінансування дежпрограми для пацієнтів з туберкульозом на 140%", –* розповідає голова Координаційної ради БО "Всеукраїнська мережа ЛЖВ" **Дмитро Шерембей**.

Хто піддається найбільшому ризику?

- Туберкульоз вражає переважно дорослих людей в їх найпродуктивніші роки. Однак ризик наражаються всі вікові групи. Понад 95% випадків захворювань та смертей відбуваються в країнах, що розвиваються.
- У людей, інфікованих ВІЛ, ймовірність розвитку активної форми туберкульозу зростає в 20-30 разів. Вищий ризик розвитку активного туберкульозу мають також люди, які страждають від інших порушень здоров'я, які ослаблюють імунну систему.
- У 2015 році 1 мільйон дітей (0-14 років) захворіли на туберкульоз і 170 000 дітей (не враховуючи дітей з ВІЛ) померли від цієї хвороби.
- Вживання тютюну значно підвищує ризик захворювання на туберкульоз і смерті від нього. Понад 20% випадків захворювань на туберкульоз у світі пов'язане з курінням.

Будьте пильними і звертайтеся до лікаря, якщо помітили схожі симптоми

підвищена температура тіла (навіть до 37-37,2°C);

- кашель понад 2 тижні
- підвищена втомлюваність та слабкість
- задишка при незначному фізичному навантаженні
- біль в грудній клітині

підвищене спитіння, особливо вночі

зменшення маси тіла з невідомих причин

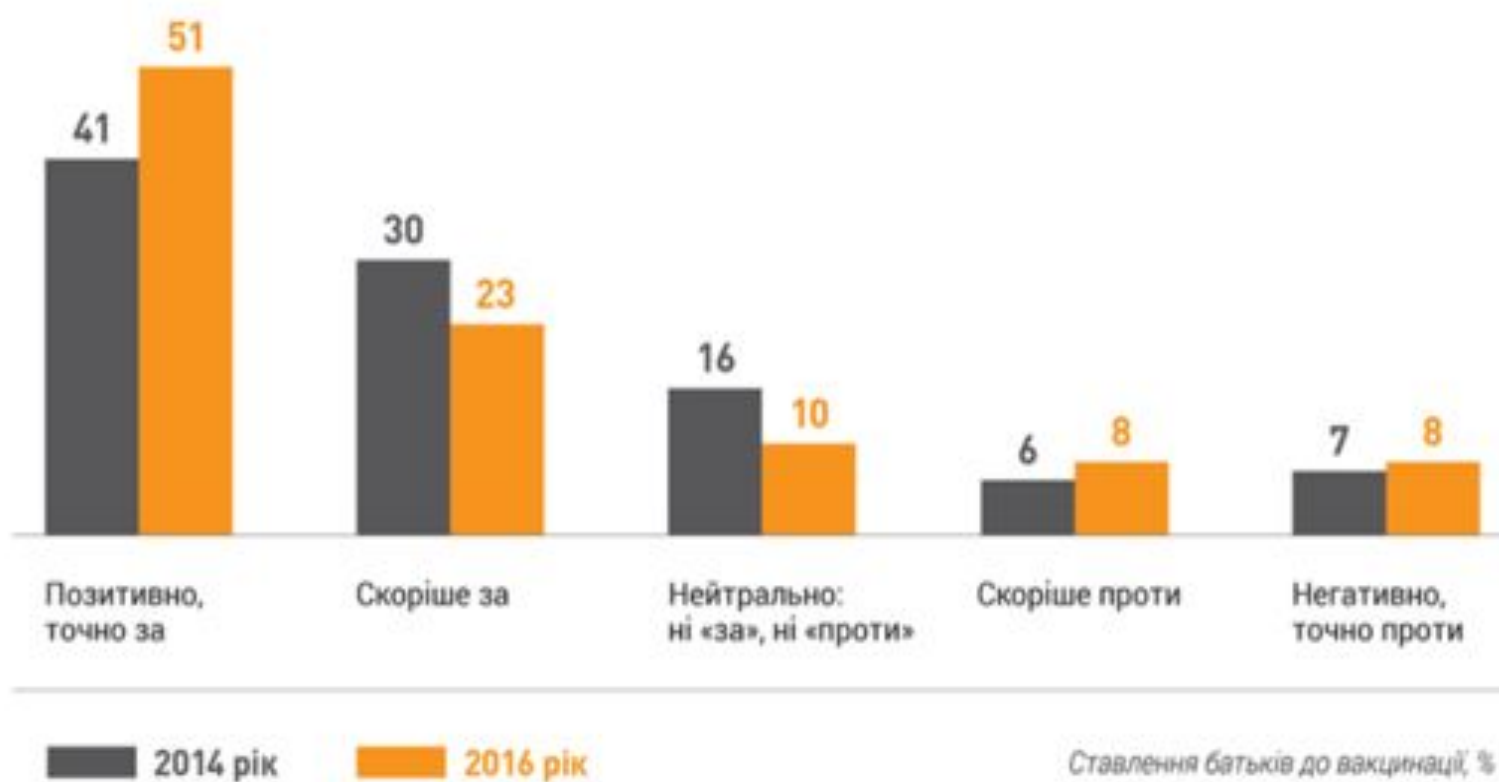

Якщо ви помітили схожі симптоми у себе чи своїх близьких – якомога швидше зверніться до лікаря! Чим раніше буде розпочато лікування, тим більше шансів на його успіх.

В Україні туберкульоз можна ефективно та безкоштовно вилікувати

- Закликаємо вас регулярно проходити профілактичні огляди та вчасно робити щеплення дітям.
- Ранній початок лікування при туберкульозі – запорука успішного одужання.

У 2016-му році було виявлено 799 випадків ТБ у дітей до 17 років.
Ставлення батьків до вакцинації змінюється на краще

У березні у міжнародному конкурсі РОУі переміг український **фотограф Максим Дондюк**, завоювавши «Премію досконалості» за мультимедійний репортаж «Епідемія туберкульозу в Україні».

В январе 2010 года киевский фотограф Максим Дондюк отправился на Донбасс.

- То, что он увидел в первый день, оказало сильное влияние на него. Одним из первых больных, которого он сфотографировал, оказался мужчина с туберкулезом кишечника. Он лежал без одежды на больничной койке и смотрел в потолок. Через неделю Максим находился с ним в последние часы его жизни. Он уже не мог шевелиться и разговаривать, его тело было похоже на скелет, обтянутый кожей. В руках он сжимал крестик и молился. Позже Максим познакомился с его женой, которая рассказала о том, как он ходил по дому с разорванным животом и волок кишки по полу, потому что скорая помощь отказывалась перевести мужа в больницу. Им пришлось вызвать такси и везти его самостоятельно. Через время Максим понял, что такое происходит по всей стране, а эпидемия туберкулеза перешла в категорию национальной проблемы. Многие тюрьмы амнистируют заключенных в тяжелом состоянии, чтобы не портить свою статистику смертности. Две трети бывших заключенных растворяются на территории страны, не становясь на медицинский учет. Больницы в ужасном состоянии, а вся фтизиатрия держится на пенсионерах. Больные лекарственно-устойчивым туберкулезом вынуждены ездить в общественном транспорте за медикаментами и питанием, а те, у кого нет денег, просто умирают на своей койке.

Koop

